

ДАСТУРДА ҳаёт акс этсин!

Яқинда бир гурух хуқуқшунослар Ўзбекистон "Адолат" СДП фаоллари иштирокида сайлов мавзусида давра сұхбати ўтказдик. Тадбирда асосий эътибор шу йил декабрь ойда мамлакатимизда бўлиб ўтадиган сайловлар мавзусига қаратилди.

Маъқуллаймиз, бироқ фикрларимиз ҳам бор...

Ўзбекистон "Адолат" СДП Наманган вилоят кенгаси раиси ўринбосари Абдулжаббор Нишонов бизни партияниң Сайловоди дастури лойиҳаси билан танишиди. Мазкур хужжатнинг хуқуқий йўналишида кисми барчамизда катта қизиқиш ўфтоди. Хуқуқий давлат куриш, қонун устуворлигини таъминлаш, хуқуқий маданиятини юксалтиши каби масалалар жуда ўринли кўтарилиган. Судлар фаолиятига доир фикрлар ҳам кўпчилик маъкул тушади.

Шу билан бирга, ўзар сұхбат жарайнида дастур лойиҳаси учун бир катор тақлифлар ҳам ўтага ташланди. Биз кўпроқ Жиноят-процессуал кодекси ҳақида фикр юритдик. Бу муҳим хужжатни ҳам янада тақомиллаштириши унинг аддолат йўлнда хизмат килишига кўмаклашади, деб ўйлаймиз.

Хусусан, Жиноят-процессуал кодексининг 34-моддасида прокурорнинг ваколатлари кўрсатилган. Лекин суд хукми чиқарилгандан сўнг ҳукм чиқарилган жиноят ишини ўрганиш юзасидан жиноят ишини прокуратура органига чиқариб олиб, ҳукм юзасидан протест ёки ажрим чиқарига эришадилар. Ваҳоланки, кодексда жиноят ишини ўрганиш учун прокуратура органига чиқариб олиши ҳақида қиритилмаган. Жиноят процессиини бошқа қатнашчиликни эса жиноят иши билан суд биносида бўлиб, суд ҳодимининг иштирокида ташиши, ўз хисобдан нусха кўчиришлари мумкин. Шубҳа ҳолат аддолат мезонини бузилишига олиб келиб, процесс иштирокчиларининг тенг хуқуқи эканини шубҳа остига кўяди.

Шунингдек, кодексда суд олдидага барча жараён иштирокчилари тенг хуқуқи эканликлари кўрсатилган. Лекин судга қадар бўлган ҳолатда прокуратура суриштирув, тергов органи устидан назоратни амалга ошируви сифатидаги намоён бўлади. Бу ҳолатда прокуратура назорат этувчи сифатидаги бўлиб, жиноят ишини суд жараённида кўриш даврида эса айловни кўлловчи тараф сифатида иштирок этади. Процесснинг бошқа иштирокчилари судга илтимоснома билан мурожаат етса, бу ҳолатда прокурор суд қарорлари, ажрим ва ҳукмiga нисбатан протест киритиш ваколати билан суд жараённига ўз таъсирини кўрсатади. Бунда барча иштирокчилар четда қолиб, суд органи алоҳидаги ҳокимиёт бўлса-да, икро органи вакили протест билан суд ишига нохолис ёндашиб, суд тизимига тазиқ ўтказиши амалиётда кўлланиладиги. Шунинг учун тарафларнинг тенг хуқуқи бўлишини таъминлаш, суд органи холис қарор, ажрим, ҳукм чиқариши учун бирон-бир ташкилот томонидан тазиқ остига олинмаслигини таъминлаш максадида прокурорнинг протест киритиш ваколатини Жиноят-процессуал кодекси нормаларига киритиш лозим.

Тадбирда мазкур мавзуда ўтага ташланган шу ва бошқа тақлифларни жамлаб, партия Сиёсий Кенгасига ҳам йўлладик.

Бахтиёр ТАВАККАЛОВ,
Жиноят ишлари бўйича Наманган шаҳар суди раиси

ВОЛНЕНТ ВАЛЕНТИН
ПУДУХАР ИДУЛАДИР
МАКТАБА
ТАКЛИФЛАРНИ
СИФАТИ
ТАШИЛАДИ

ВОЛНЕНТ ВАЛ

